

BINNENLAND

STICHTING VOORLICHTINGSBUREAU VOOR DE VOEDING

Verslag over 1965

Bovengenoemde organisatie werd bij stichtingsakte d.d. 19 maart 1956 door de Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening ingesteld. Aan het verslag over 1965, gepubliceerd in het maandblad *Voeding* van 15 sept. j.l. worden onderstaande bijzonderheden ontleend.

Ten aanzien van het beleid bij de voorlichting werd eenzelfde principe gehandhaafd als voorheen: het in de eerste plaats richten van de voorlichting op personen, die uit hoofde van beroep of bestuursfunctie invloed kunnen uitoefenen op het gedragspatroon van het gezin.

Deze voorlichting dient zich tevens bezig te houden met de problematiek inzake de factoren, die het in de praktijk brengen van de verkregen kennis remmen of bevorderen. De leiding van het Bureau is door het aanstellen van een sociaal-psychologe in de gelegenheid gesteld, dit facet op meer verantwoorde wijze in de totale voorlichting te betrekken.

Door deze sociaal-psychologe werd reeds een aanvang gemaakt met een onderzoek naar de doelmatigheid der studentenvoorlichting. In samenwerking met de Stichting voor Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding bleek het mogelijk deel te nemen aan een enquête bij artsen en leken ter bestudering van het effect van medische (voedings)voorlichting via radio en televisie.

Werkzaamheden van het Voorlichtingsbureau

De Stichting ontplooidde in de verslagperiode velerlei activiteiten. In overeenstemming met wat reeds enige jaren het geval is, werd ook in 1965 grote aandacht besteed aan de fouten in het Nederlandse voedingspatroon ten gevolge van de toenemende welvaart. Het betreft de hoge calorische waarde van de voeding, het te hoge percentage vet en suiker, kortom het hoge gebruik van voedingsmiddelen en gerechten die rijk zijn aan vet en koolhydraten en arm aan eiwitten, mineralen en vitamines, dat o.a. gaat ten koste van het gebruik van brood en aardappelen.

De medewerkers van het Bureau ervaren bij hun voorlichting dat het publiek zich zo langzamerhand wel bewust wordt van deze fouten, maar er de oplossing niet voor wil of kan vinden. Dat men er wel naar zoekt blijkt onder meer uit de vragen die op ouderavonden naar voren komen. Men vindt het moeilijk het kind minder snoepgoed te geven. Het is vooral een probleem, hoe te voorkomen dat het buitenshuis zoveel snoepgoed krijgt.

Evenzeer getuigen de mondelinge en schriftelijke vragen van jong en oud over vermageringsdiëten ervan dat men voor eigen overvoeding een oplossing zoekt.

Niet alleen de toenemende welvaart, maar ook de wijzigingen in de maatschappelijke verhoudingen, met name die in het gezin, beïnvloeden het voedingspatroon van de bevolking. En dit niet steeds in de gunstige zin van het woord. Uit de ook gedurende het verslagjaar onder meer verrichte onderzoeken naar de voeding van schoolkinderen (rapport oriënterende onderzoeken schoolkinderen 1965) blijkt dat het aantal ouders, dat de kinderen leert alles te eten wat de pot schaft afneemt

en dat de kinderen, die alleen eten waarvan zij houden, in hoofdzaak degenen zijn die een minder adequate voeding hebben.

Naast deze voedingsproblemen van meer algemene aard eist de bejaardenzorg en de voeding van de buitenlandse arbeiders meer en meer de aandacht.

Contacten met artsen en tandartsen

In verschillende provincies werden aan de *huisartsen* vouwbladen en persberichten gezonden, speciaal bestemd voor degenen die op enigerlei wijze voedingsvoorlichting geven. Door middel van een antwoordkaart konden zij materiaal en andere gegevens aanvragen. Aan het eind van het verslagjaar had ruim 6% van de aangeschreven artsen door het inzenden van de antwoordkaart gereageerd.

Ook aan *tandartsen* werd in 1965 een aanbieding gedaan van vouwbladen. Door middel van een bijgevoegde antwoordkaart kon men bepaalde vouwbladen aanvragen, zich op persberichten abonneren, etc. Ongeveer 4% van de tandartsen reageerde op de aanbieding.

De Centrale Raad voor de Sociale Tandheelkunde heeft zijn propaganda-commissie opgeheven en daarvoor in de plaats een werkgroep voor de tandheelkundige voorlichting en opvoeding gesteld, die tot doel heeft een wetenschappelijke instructie van o.m. de tandarts inzake vraagstukken over preventie van tandcariës. De waarnemend directeur is voorzitter van deze werkgroep.

Door een speciaal daartoe in het leven geroepen commissie van de Voedingsraad werd een rapport opgesteld over „Voeding en tandcariës”. Dit rapport werd in het tijdschrift „Voeding” gepubliceerd en als zgn. „blauw boekje” uitgegeven (zie ook Ned. Tijdschr. v. Tandheelk. 72: 288, april 1965).

Door het Bureau werd een commissie ingesteld – de Commissie van Advies betreffende Voedingsvoorlichting en Tandcariës – die een basisdocument opstelde over voedingsvoorlichting gericht op het voorkómen en de bestrijding van tandcariës. Dit basisdocument werd onder dezelfde titel in „Voeding” gepubliceerd en uitgegeven als zgn. „geel boekje”. Dit boekje werd aangeboden aan alle artsen, tandartsen en schooltandverzorgingsdiensten in Nederland, waarbij tevens werd medegedeeld dat men het hierboven genoemde „blauwe boekje” desgewenst gratis toegezonden kon krijgen.

Het „gele boekje” werd tevens aangeboden aan:

- alle biologieleraren;
- alle huishoud- en landbouwhuishoudscholen;
- alle op de persberichten geabonneerde leraressen en aspirantleraresen;
- alle kleuterscholen;
- alle plaatselijke kruisverenigingen;
- alle op de persberichten geabonneerde verpleegsters;
- alle dag-, nieuws- en advertentiebladen, damesbladen, enz.;
- 375 inrichtingen.

Inclusief de naar aanleiding van de eerste aanbiedingen binnengekomen aanvragen werden ca. 40.000 gele en ca. 3.000 blauwe boekjes verspreid.

Bestuur

Tenslotte zij vermeld dat Prof. Dr. Ir. M. J. L. DOLS voorzitter van het Bestuur is,

Binnenland

terwijl Prof. Dr. C. DEN HARTOG als secretaris fungeert. Laatstgenoemde is tevens voorzitter van het College van Advies.

Uit: Voeding. Jaargang 27, no. 19, 15 sept. 1966, blz. 467 e.v.

VOLKSGEZONDHEID

Splitsing Directoraat-Generaal van de Volksgezondheid

Met ingang van 1 november 1966 is het Directoraat-Generaal van de Volksgezondheid gesplitst in twee directoraten-generaal, nl. één voor de gezondheidszorg en één voor de gezondheidsbescherming.

De huidige Directeur-Generaal van de Volksgezondheid, Dr. R. J. H. KRUISINGA, is als directeur-generaal belast met de leiding van het Directoraat-Generaal voor de Gezondheidszorg. Dr. J. SPAANDER, Algemeen Directeur van het Rijksinstituut voor de Volksgezondheid te Bilthoven, is tevens belast met de leiding van het Directoraat-Generaal voor de Gezondheidsbescherming.

FLUORIDERING DRINKWATER

Uit de Nederlandse Staatscourant van 20 oktober 1966 – Nr. 204

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid heeft goedkeuring verleend aan de gemeente Haarlem fluoride toe te voegen aan het door het pompstation van het waterleidingbedrijf af te leveren water met het doel deze stof door middel van het drinkwater aan de verbruikers te doen toekomen.

De fluoridering van het drinkwater zal geschieden met natriumsilico-fluoride (Na_2SiF_6).

Het fluorgehalte van het afgeleverde water zal 1,1 mg per liter bedragen, terwijl het fluorgehalte incidenteel 1,2 mg per liter niet mag overschrijden.

Deze goedkeuring is eveneens verleend aan de N.V. Waterleiding Maatschappij Gelderland, te Velp via haar pompstations te Elburg, te Druten en te Lienden (Staatscourant van 19 oktober 1966 – Nr. 203).

Commissie Voorlichting Fluoridering Drinkwater

Aan de heer H. POSTHUMA (Beetsterzwaag) is, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid van de commissie *Voorlichting Fluoridering Drinkwater*. Deze commissie, die in 1960 door de Overheid werd ingesteld, heeft tot taak gecoördineerde objectieve – op de gezondheidsbelangen van de bevolking gerichte – voorlichting te geven omtrent het vraagstuk „fluoridering van drinkwater”. Deze voorlichting is tevens van technische aard ten behoeve van waterleidingbedrijven en gemeenten.

Thans is mejuffrouw Mr. W. DE BROEKERT ('s-Gravenhage) tot lid van bovengenoemde commissie benoemd.

AMSTERDAMS TANDTECHNISCH LABORATORIUM

50-jarig bestaan

In oktober herdacht het Amsterdams Tandtechnisch Laboratorium N.V., beter bekend onder de vertrouwde naam „de A. T. L.” zijn 50-jarig bestaan. Een receptie in het Hilton Hotel te Amsterdam gaf de cliënten gelegenheid om van hun belangstelling te getuigen en hier bleek overduidelijk hoe groot die wel was. In een treffende rede heeft een der oudste cliënten, collega N. G. GEELKERKEN, de gevoelens van dank en waardering vertolkt en in 't licht gesteld hoe het jubilerende laboratorium zich een bijzondere plaats in de tandheelkundige wereld heeft weten te overen.

In een tijdperk dat nog vele collega's hun technische werkzaamheden in eigen huis lieten verrichten heeft men het aangedurfd een zelfstandig laboratorium te beginnen, aanvankelijk met een viertal werknemers, dat thans is uitgegroeid tot de alom gewaardeerde onderneming met een 150-tal hulpkrachten, gespecialiseerd in verschillende onderdelen. De feestredenaar bracht in herinnering dat de oprichting vooral te danken is aan de stimulerende invloed van wijlen de collega's, de gebroeders E. J. en H. VAN DEN BERG, die reeds een halve eeuw geleden voorzagen dat door de steeds meer verfijnde technische eisen en de daardoor noodzakelijke en kostbare hulpwerktuigen en op onderdelen speciaal opgeleide technici, de uiteraard beperkte huis-laboratoria niet meer zouden voldoen. Dat de heer J. C. ADRIAANSEN, oorspronkelijk werkzaam bij collega E. J. VAN DEN BERG en later met de leiding van het thans jubilerende laboratorium belast, naast zijn algemeen erkende technische bekwaamheden ook nog over andere bijzondere eigenschappen moet beschikken om het bedrijf tot een zo imponerende hoogte op te voeren, is wel duidelijk. Hij is er in geslaagd een staf van uiterst bevoegde mensen om zich te verzamelen, die onder zijn enthousiaste leiding een team heeft gevormd, dat volkomen voor zijn taak berekend blijkt.

Van zeer veel zijden heeft men door een schat van bloemen en andere fraaie bliken van waardering er getuigenis van afgelegd, dit wèl te hebben begrepen.

Nog zij vermeld, dat de directeur van het jubilerende bedrijf de aardige gedachte heeft gehad in een fraai uitgevoerd en geïllustreerd werkje de historische ontwikkeling van de technische mogelijkheden tussen 1900 en heden te beschrijven. Voor zover ons bekend een unicum voor ons land. Dat dit in \pm 80 pagina's niet uitputtend kon geschieden, heeft de schrijver, blijkens een opmerking in een voorwoord, bescheidenlijk naar zijn aard, ook toegegeven. Niettemin is het boekje een verrijking van de technische literatuur en kan als zodanig ter kennisname worden aanbevolen.

G. D. MARGADANT.